

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Сл. Весник на Р. Македонија бр.37/07 од 26.03.2007 год.

Член 1

Се ратификува Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата, усвоена од страна на Генералното собрание на Обединетите нации на 31 октомври 2003 година со Резолуција бр. АПЕС/58/4.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик и превод на македонски јазик гласи:

КОНВЕНЦИЈА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Преамбула

Државите Страни на оваа Конвенција,

Загрижени поради тежината на проблемите што ги предизвикува корупцијата и заканата што таа ја претставува за стабилноста и безбедноста, поткопувајќи ги институциите и демократските вредности, моралните вредности и правдата и изложувајќи ги на опасност трајниот развој и правната држава,

Загрижени, исто така, поради поврзаноста што постои помеѓу корупцијата и другите форми на криминал, особено организираниот и економскиот криминал, како и перењето на пари,

Загрижени, понатаму, поради случаите на корупција во кои се инволвирани значителни количества на имот, што може да претставува битен дел од средствата на Државите и кои претставуваат закана за политичката стабилност и траен развој на овие Држави,

Убедени дека корупцијата не е веќе локален проблем, туку транснационален феномен што ги напаѓа сите општества и економии, и за чие превенирање и запирање е неопходна меѓународната соработка,

Убедени, исто така, дека за ефикасна превенција и борба против корупцијата е неопходен глобален и мултидисциплинарен пристап,

Убедени, понатаму, дека техничката помош може значително да им помогне на Државите, како и за јакнењето на капацитетите и институциите, за ефикасна превенција и борба против корупцијата,

Убедени дека незаконското лично богатење може посебно да им штети на демократските институции, на националните економии и на правната држава,

Решени да го спречат, откријат и обесхрабрат на најефикасен начин меѓународниот трансфер на средства стекнати на незаконски начин и да ја зајакнат меѓународната соработка заради враќање на средствата,

Признавајќи ги основните принципи на почитување на гаранциите предвидено во законите за кривичните постапки, како и за граѓанските и управните постапки што се однесуваат на правата на сопственост,

Имајќи во предвид дека сите Држави се должни да ја спречуваат корупцијата и дека треба меѓусебно да соработуваат, со поддршка и учество на поединци и групи кои не припаѓаат на јавниот сектор, како што е граѓанското општество, невладините организации и здруженијата на граѓани, за да напорите во оваа област бидат ефикасни,

Имајќи ги, исто така, во предвид принципите на добро управување со јавните работи и државниот имот, непристрасноста, одговорноста и еднаквоста пред законот и потребата од зачувување на интегритетот и фаворизирање на културата на одбивање на корупцијата,

Поздравувајќи го работењето на Комисијата за превенција на криминалот и кривична правда на Канцеларијата на Обединетите Нации против дрога и криминал со цел за превенција и борба против корупцијата,

Потсетувајќи на работењето во доменот на другите меѓународни и регионални организации, особено активностите на Советот за царинска соработка (наречен исто така, Светска царинска организација), на Советот на Европа, на Лигата на арапските држави, на Организацијата за соработка и економски развој, на Организацијата на Американските држави, на Африканската унија, и на Европската унија,

Земајќи ги во предвид мултилатералните инструменти за превенција и борба против корупцијата, како Интерамериканската Конвенција против корупција, усвоена од Организацијата на Американските држави на 29 март 1996 година, Конвенцијата за борба против корупцијата што се однесува на функционери на европските заедници и на функционери на Државите членки на Европската унија, усвоена од Советот на Европската унија на 26 мај 1997 година, Конвенцијата за борба против корупција на странските државни службеници во меѓународните трговски трансакции, усвоена од Организацијата за соработка и економски развој на 21 ноември 1997 година, Казнената конвенција за корупција, усвоена од Комитетот на Министри на Советот на Европа на 27 јануари 1999 година, Цивилната конвенција за корупција, усвоена од Комитетот на Министри на Советот на Европа на 4 ноември 1999 година и Конвенцијата за превенција и борба против корупцијата, усвоена од шефовите на Држави и влади на Африканската унија на 12 јули 2003 година,

Поздравувајќи го влегувањето во сила, на 29 септември 2003 година, на Конвенцијата на Обединетите Нации против транснационалниот организиран криминал

Се согласија за следното:

ГЛАВА ПРВА

Општи одредби

Цел

Член 1

Оваа Конвенција има за цел:

- а.) Да ги унапреди и зајакне, на најефикасен начин, мерките за спречување и борба против корупцијата;
- б.) Да ја унапреди, олесни и поддржи меѓународната соработка и техничката помош со цел за спречување на корупцијата и за борба против неа, вклучувајќи го и враќањето на имотите;
- в.) Да го унапреди интегритетот, одговорноста и доброто управување со јавните работи и државниот имот.

Терминологија

Член 2

За потребите на оваа Конвенција:

- а.) Поимот: "државен службеник" значи:
 - i.) секое лице што има законски, извршен, административен или судски мандат на некоја Држава Страна, кој е платен или не и без оглед на хиерархиското ниво;
 - ii.) секое друго лице кое врши јавна функција, како и за државен орган или јавно претпријатие, или кое пружа јавни услуги, како што овие изрази се дефинирани во внатрешното право на Државата Страна и применети во соодветната правна област на таа Држава;
 - iii.) секое друго лице дефинирано како "државен службеник" во внатрешното право на некоја Држава Страна. Меѓутоа, по однос на некои специфични мерки предвидени во главата II на оваа Конвенција, под "државен службеник" може да се подразбере секое лице што врши јавна функција или кое пружа јавни услуги, како што овие изрази се дефинирани во внатрешното право на Државата Страна и применети во соодветната правна област на таа Држава;
- б.) Поимот "странски државен службеник" значи секое лице кое има законски, извршен, административен или судски мандат на некоја странска земја, што го именувала или избрала; и секое лице кое врши јавна функција за некоја странска земја, како и за државен орган или јавно претпријатие;
- в.) Поимот "Функционер на меѓународна јавна организација" значи меѓународен функционер или секое лице овластено од таква организација да делува во нејзино име;

г.) Поимот "имот" значи сите видови на имот, подвижен или неподвижен, видлив или невидлив, како и правни акти или документи со кои се докажува сопственоста на овој имот или на правата што на него се однесуваат;

д.) Поимот "принос од кривично дело" значи секој имот кој потекнува директно или индиректно од некое дело или е добиен директно или индиректно со вршење на тоа дело;

ѓ.) Поимот "замрзнување" или "заплена" значи привремена забрана за трансфер, конверзија, располагање или преместување на имотот или фактот на привремено преземање на чување или контрола на имотот врз основа на одлука на суд или на друг надлежен орган;

е.) Поимот "конфискација" значи трајно одземање на имотот врз основа на одлука на суд или на друг надлежен орган;

ж.) Поимот "основно дело" значи секое дело како резултат на кое е создаден принос кој може да стане предмет на некое дело дефинирано во членот 23 на оваа Конвенција;

з.) Поимот "контролирана испорака" значи метод кој може да овозможи излез од територијата, премин преку територијата, или влез на територијата на една или повеќе Држави, недозволени или сомнителни испраќања на лица, под контрола на надлежните органи на овие Држави, заради спроведување истраги за некое дело и идентификување на лицата вмешани во нивното извршување.

Поле на примена

Член 3

1. Оваа Конвенција се применува, во согласност со нејзините одредби, на превенцијата, истрагите и гонењата што се однесуваат на корупцијата како и на замрзнувањето, заплена, конфискацијата и враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Со цел за примена на оваа Конвенција, не е неопходно, освен ако таа не предвидува друго, делата што таму се предвидени да предизвикале штета или штета на државниот имот.

Заштита на суверенитетот

Член 4

1. Државите Страни ги вршат нивните обврски во смисла на оваа Конвенција на начин усогласен со принципите на еднаквост и територијален интегритет на Државите и со оној на немешање во внатрешните работи на другите Држави.

2. Ниедна одредба од оваа Конвенција не ја овластува некоја Држава Страна да врши на територијата на друга Држава надлежности и функции што се исклучиво резервирани за органите на таа друга Држава со нејзиното внатрешно право.

ГЛАВА II

Превентивни мерки

Политики и практики на превенција на корупцијата

Член 5

1. Секоја Држава Страна подготвува и применува или следи, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, политики на ефикасна превенција на корупцијата и координати што го фаворизираат учеството на општеството и ги изразуваат принципите на правната држава, доброто управување со јавните работи и државниот имот, интегритетот, транспарентноста и одговорноста.

2. Секоја Држава Страна настојува да спроведе и унапреди ефикасни практики за превенција на корупцијата.

3. Секоја Држава Страна настојува повремено да врши евалуација на правните инструменти и на соодветните административни мерки за да утврди дали тие се соодветни за превенција и борба против корупцијата.

4. Државите Страни соработуваат, во согласност со основните принципи на нивниот правен систем, меѓусебно и со регионалните и меѓународните организации надлежни за унапредување и спроведување на мерките предвидени во овој член. Во рамки на таа соработка, тие можат да учествуваат во програми и меѓународни проекти за превенција на корупцијата.

Орган или органи за превенција на корупцијата

Член 6

1. Секоја Држава Страна обезбедува, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, постоење на еден или повеќе органи, според потребата, овластени за превенција на корупцијата на следните начини:

а.) Примена на политиките предвидени во членот 5 на оваа Конвенција и, ако е потребно, контрола и координација на таа примена;

б.) Зголемување и ширење на знаењата во однос на превенцијата на корупцијата.

2. Секоја Држава Страна им доверува на органот или органите предвидени во ставот 1 на овој член, потребна независност, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, за да им овозможи ефикасно вршење на нивните функции, заштитени од било какви прекумерни влијанија. Треба да им бидат обезбедени материјални извори и потребни специјализирани лица како и обука која на тие лица им е потребна за вршење на нивните функции.

3. Секоја Држава Страна го информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации за името и адресата на органот или органите кои можат да им помогнат на другите Држави Страни да ги донесат и применат специфичните мерки за превенција на корупцијата.

Јавен сектор

Член 7

1. Секоја Држава Страна настојува, ако е потребно и во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, да усвои, да ги зачува или да ги зајакне системите за регрутирање, вработување, задржување, унапредување и пензионирање на функционерите и ако е потребно, на другите државни службеници кои не се избрани, кои:

а.) Се засновани врз принципите на ефикасност и транспарентност и врз објективни критериуми како што се заслугите, непристрасноста и способноста;

б.) Содржат соодветни постапки за селекција и обука на лицата кои треба да бидат вработени на јавни работни места кои се сметаат за посебно изложени на корупција и ако е потребно, да се обезбеди ротирање на тие работни места;

в.) Фаворизираат соодветно наградување и табели за праведен третман, водејќи сметка за нивото на економскиот развој на Државата Страна;

г.) Фаворизираат понуда на програми за едукација и обука што ќе им овозможат нивните функции да ги вршат на коректен начин и чесно и да им овозможат соодветна специјализирана обука која однапред ќе ги подготви за ризиците од корупција поврзани со нивните функции. Овие програми можат да се однесуваат на кодексите и нормите на однесување во соодветните области.

2. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, усвојување на законски и соодветни административни мерки, усогласени со целите на оваа Конвенција и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, заради утврдување на критериуми за кандидирање и избор за јавна функција.

3. Секоја Држава Страна предвидува и усвојување законски и соодветни административни мерки, усогласени со целите на оваа Конвенција и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, заради зголемување на транспарентноста на финансирањето на кандидатурите за изборна јавна функција и ако е потребно, на финансирањето на политичките партии.

4. Секоја Држава Страна, настојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, да усвои, да ги задржи и да ги зајакне системите кои фаворизираат транспарентност и спречуваат конфликт на интереси.

Кодекс на однесување на државните службеници

Член 8

1. Заради борба против корупцијата, секоја Држава страна го охрабрува особено интегритетот, чесноста и одговорноста кај нејзините државни службеници, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем.

2. Посебно, секоја Држава Страна настојува да ги применува, во рамки на нејзините сопствени институционални и правни системи, кодексите и нормите на однесување заради коректно, чесно и соодветно вршење на јавните функции.

3. Заради примена на одредбите на овој член, секоја Држава Страна спроведува, ако е потребно и во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, соодветни иницијативи на регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации, како што е Меѓународниот кодекс за однесување на службеници што вршат јавни функции, приложен кон Резолуцијата 51/59 на Генералното собрание, на ден 12 декември 1998 година.

4. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, спроведување на мерки и системи кои можат да им помогнат на државните службеници да им

сигнализираат на надлежните органи дела на корупција кои ги забележале при вршењето на нивните функции.

5. Секоја Држава Страна настојува, ако е можно и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, спроведување мерки и системи кои ќе ги обврзат државните службеници да им ги пријават на надлежните органи сите надворешни активности, секое вработување, секое распоредување, секој имот и секој подарок или значителна корист, од каде може да резултира конфликт на интереси со нивните функции на државен службеник.

6. Секоја Држава Страна предвидува преземање, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, дисциплински и други мерки против државните службеници кои ги прекршуваат кодексите и нормите востановени врз основа на овој член.

Јавни набавки и управување со јавните финансии

Член 9

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, потребни мерки за спроведување на соодветни системи на јавни набавки што ќе бидат засновани на транспарентност, конкуренција и објективни критериуми за донесување на одлуки и кои ќе бидат ефикасни и за превенција на корупцијата. Овие системи, за чија примена можат да бидат земени во предвид почетни вредности, предвидуваат особено:

а.) Јавно ширење на информации за постапките за јавните набавки и договорите како и информации за поканите за тендери и соодветни информации за доделување на договорите, оставајќи доволно време на потенцијалните понудувачи да ги подготват и поднесат нивните понуди;

б.) Утврдување однапред на услови за учество, како и критериуми за селекција и учество и на правила за жалби на понудите, и нивно објавување;

в.) Употреба на објективни и однапред утврдени критериуми за донесување одлуки за јавните набавки за да се олесни подоцнежната контрола на коректната примена на правилата или постапките;

г.) Ефикасен внатрешен систем на ревизија, како и ефикасен систем на жалба, кој гарантира право на правни лекови во случај на непочитување на правилата или на постапките утврдени во согласност со овој став;

д.) Ако е потребно, мерки за регулирање на прашањата во однос на лицата одговорни за јавните набавки, како што е барањето изјава за камата за некои јавни набавки, постапки за селекција на споменатите лица и барања во материјата на обуката.

2. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, соодветни мерки за унапредување на транспарентноста и одговорноста во вршењето на јавните финансии. Овие мерки содржат особено:

а.) Постапки за усвојување на националниот буџет;

б.) Навремено информирање за расходите и приходите;

в.) Систем на норми за усогласеност и ревизија, и на контрола во втор степен;

г.) Ефикасни системи на управување со ризиците и внатрешна контрола; и

д.) Ако е потребно, мерки за корекција во случај на неисполнување на барањата од овој став.

3. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, граѓански и административни мерки потребни за зачувување на целокупноста на сметководствените книги, финансиските состојби или други документи што се однесуваат на расходи и јавни приходи и за да се спречат фалсификувања.

Информирање на јавноста

Член 10

Водејќи сметка за неопходноста на корупцијата, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, потребни мерки за зголемување на транспарентноста на нејзината јавна администрација, како и на нејзината организација, функционирање и одлучувачки процеси. Овие мерки можат да вклучат особено:

а.) Усвојување на постапките или процеси кои им овозможуваат на корисниците пристап кон информации за организацијата и постапките на одлучување на јавната администрација, како и прописно водејќи сметка за заштитата на приватниот живот и на личните податоци, за одлуките и правните акти што на нив се однесуваат;

б.) Поедноставување, ако е потребно, на административните постапки заради полесен пристап на корисниците до надлежните органи кои одлучуваат, и

в.) Објавување на информациите, евентуално и на периодични извештаи за ризиците од корупцијата во доменот на јавната администрација.

Мерки што се донесуваат на судиите и органите на гонење

Член 11

1. Водејќи сметка за независноста на магистратите и нивната важна улога во борбата против корупцијата, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, мерки за зајакнување на нивниот интегритет и за спречување на можностите за нивно поткупување, без да се наштети на нивната независност. Овие мерки можат да содржат правила за нивно однесување.

2. Мерки во ист правец како оние што се преземаат за примена на ставот 1 на овој член можат да бидат востановени и применети во рамки на органите на гонење во Државите страни каде тие формираат посебно тело, но кое има слична независност како и судиите.

Приватен сектор

Член 12

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзино внатрешно право, мерки за превенција на корупција во приватниот сектор, за јакнење на стандардите на усогласеност и контрола во приватниот сектор и ако е потребно, предвидува ефикасни, сразмерни и пропишани граѓански, административни или кривични санкции во случај на непочитување на мерки.

2. Мерките кои овозможуваат постигнување на овие цели можат особено да вклучуваат:

а.) Унапредување на соработката меѓу органите на откривање и казнување и соодветните приватни ентитети;

б.) Унапредување на подготовката на прописите и постапките за зачувување на интегритетот на соодветните приватни ентитети, како и на кодексите на однесување за да претпријатијата и сите професии ги вршат нивните активности на коректен, чесен и соодветен начин, за да се спречат конфликтите на интереси и за да се охрабри примената на добрите комерцијални практики меѓу претпријатијата како и во нивните договорни односи со Државата;

в.) Унапредување на транспарентноста меѓу приватните ентитети, вклучувајќи ако е соодветно и мерки што се однесуваат на идентитетот на физичките и правните лица вклучени во формирањето и управувањето со заедниците;

г.) Спречување на несоодветно користење на постапките за уредување на приватните заедници, како и постапките за субвенции и лиценци доделени од државни органи за комерцијални активности;

д.) Спречување на конфликти на интереси со поставување, ако е соодветно и за разумен период, на забрани за вршење на професионални активности од страна на поранешни државни службеници или на вработување од приватниот сектор на државни службеници после нивната оставка или заминување во пензија, кога споменатите активности или вработувања се директно поврзани со функциите што тие поранешни државни службеници ги вршеле или контролирале кога биле на работа;

ѓ.) Обезбедување над приватните претпријатија, водејќи сметка за нивната структура и број, доволно внатрешна контрола за да се олесни превенцијата и откривањето на делата на корупција и подложување на сметките и бараните финансиски состојби на овие приватни претпријатија на соодветни постапки на контрола и заверка.

3. За да се спречи корупцијата, секоја Држава Страна презема потребни мерки, во согласност со нејзините закони и внатрешни правила што се однесуваат на чување на книгите и сметководствените состојби, објавување на информации за финансиските состојби и сметководствени прописи и контроли, за да се оневозможи понатамошно дејствување со цел да се изврши некое од делата утврдени согласно оваа Конвенција:

- а.) Востановување на сметки надвор од книгите;
- б.) Операции надвор од книгите или недоволно идентификувани;
- в.) Регистрирање на непостоечки расходи;
- г.) Регистрирање елементи на средства чија цел не е коректно идентификувана;
- д.) Употреба на лажни документи; и
- ѓ.) Намерно уништување на сметководствени документи.

4. Секоја Држава Страна одбива фискално одбивање на трошоци што претставуваат поткуп, чија исплата е еден од конститутивните елементи на делата утврдени во согласност со членовите 15 и 16 од оваа Конвенција и други расходи со цел за корупција.

Учество на општеството

Член 13

1. Секоја Држава Страна презема соодветни мерки, во рамки на нејзините можности и во согласност со принципите на нејзиното внатрешно право, за да го помогне активното учество на поединците и групите кои не припаѓаат на јавниот сектор, како што е граѓанското општество,

невладините организации и здруженија на граѓани, во превенцијата на корупцијата и во борбата против овој феномен, како и подобро да ја информира јавноста за постоењето, причините и тежината на корупцијата и заканата што таа ја претставува. Ова учество треба да биде зајакнато со цврсти мерки особено за:

а.) Зголемување на транспарентноста на постапките на одлучување и унапредување на учеството на јавноста во овие процеси;

б.) Обезбедување ефикасен пристап на јавноста до информациите;

в.) Преземање активности за информирање на јавноста, поттикнувајќи ја да не толерира корупција, како и програми за едукација на јавноста, особено во училиштата и универзитетите;

г.) Почитување, унапредување и заштита на слободата на истражување, примање, објавување и доставување на информации за корупцијата. На оваа слобода може да се стават определени ограничувања, кои треба секогаш да бидат предвидени во закон и потребни:

i.) За почитување на правата и угледот на другите;

ii.) За заштита на националната безбедност «I на јавниот ред, или на здравјето или јавниот морал.

2. Секоја Држава Страна презема соодветни мерки за да обезбеди надлежните органи за превенција на корупцијата споменати во оваа Конвенција да и бидат познати и достапни на јавноста, за да сите сомнителни активности кои можат да се сметаат како конститутивен дел на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција можат да им бидат сигнализирани, вклучувајќи ги и анонимните.

Мерки за спречување на перењето на пари

Член 14

1. Секоја Држава Страна:

а.) Востановува комплетна внатрешна регулатива за уредување и контрола на банките и финансиските не банкарски институции, вклучувајќи ги и физичките или правните лица кои вршат формални или неформални услуги на трансмисија на пари или вредности како и други ентитети посебно изложени на перење на пари, во рамки на нејзината надлежност, за да се обесхрабрат и откријат сите форми на перење на пари. Овој режим ги потенцира барањата во материјата на идентификување на клиентите и ако е можно, на носителите на економски права, регистрирања на операции и изјави за сомнителни операции.

б.) Се обезбедува, без да се наштети на членот 46 од оваа Конвенција, дека административните органи, за регулирање, откривање и казнување и другите органи овластени за борба против перењето на пари (вклучувајќи ги, во случаите кога нејзиното внатрешно право тоа го предвидува, и судските органи) се во можност да соработуваат и разменуваат информации на национално и меѓународно ниво, под услови утврдени во нејзиното внатрешно право и за таа цел, предвидува формирање служба за финансиско информирање како одделение на националниот центар за прибирање, анализа и доставување на информации што се однесуваат на евентуални операции на перење на пари.

2. Државите Страни предвидуваат спроведување на остварливи мерки за откривање и контрола на прекуграничното движење на готови пари и на преговарачки инструменти под услов на гаранции кој ќе овозможат коректна употреба на информациите и без да се спречи во никој случај

прометот на дозволен капитал посебно можат да бидат задолжени поединци или претпријатија да го пријават прекуграничниот трансфер на значителни количества на готови пари и соодветни преговарачки инструменти.

3. Државите Страни предвидуваат спроведување на соодветни и остварливи мерки со кои се бара од финансиските институции, како и заедници за трансфер на пари:

а.) Да забележуваат на формуларите и во пораките што се однесуваат на електронски трансфер на пари, точни и корисни информации за наредбодавецот;

б.) Да ги чуваат овие информации во текот на целото плаќање; и

в.) Да вршат зголемен надзор над трансферот на пари кој не е придружен со комплетни информации за наредбодавецот.

4. Во случај кога тие востановиле внатрешен режим на уредување и контрола врз основа на овој член, а без да се наштети на било кој друг член на оваа Конвенција, Државите Страни се повикуваат да се инспирираат од соодветните иницијативи преземени од регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации за борба против перењето на пари.

5. Државите Страни настојуваат да развијат и унапредат глобална, регионална, субрегионална и билатерална соработка помеѓу судските органи, органите за откривање и казнување и органите за финансиско уредување во поглед на борбата против перењето на пари.

ГЛАВА III

Инкриминирање, откривање и казнување

Корупција на националните државни службеници

Член 15

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, сторено со намера:

а.) ветувањето, понудувањето или давањето на некој државен службеник, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет, за да изврши или се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции;

б.) барањето или прифаќањето од некој државен службеник, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет, за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции.

Корупција на странски државни службеници и функционери на меѓународни јавни организации

Член 16

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, дејствијата на некој странски државен службеник или функционер на некоја меѓународна јавна организација, на барање или прифаќање, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет,

за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции.

Кражба проневера или друга недозволена употреба на имотот од страна на државниот службеник

Член 17

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, кражбата, проневерата или друга недозволена употреба, од страна на некој државен службеник, во негова корист или во корист на друго лице или ентитет, на секој имот, на сите пари или јавни или признати фондови или било кој вредносен предмет што му биле доверени во рамки на неговата функција.

Трговија со влијание

Член 18

Секоја Држава Страна настојува да усвои законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла:

а.) ветувањето, понудувањето или давањето на некој државен службеник или друго лице, директно или индиректно, незаслужена имотна корист за да тој државен службеник или друго лице го злоупотреби своето реално или претпоставено влијание за да добие од некоја управа или државен орган на Државата Страна незаслужена имотна корист за подбучнувачот на делото или било кое друго лице.

б.) за некој државен службеник или било кое друго лице, барањето или прифаќањето, директно или индиректно, незаслужена имотна корист за него самиот или неа самата или за друго лице за да го злоупотреби своето реално или претпоставено влијание за да добие од некоја управа или државен орган на Државата Страна незаслужена имотна корист.

Злоупотреба на функциите

Член 19

Секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, злоупотребата од страна на државниот службеник на неговите функции или неговото работно место, односно да изврши или да се воздржи од извршување, при вршењето на неговите функции, на дејствие на повреда на законите за да добие незаслужена имотна корист за него самиот или друго лице или ентитет.

Недозволено збогатување

Член 20

Во согласност со нејзиниот устав и основните принципи на нејзиниот правен систем, секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла, недозволениот збогатување, односно значителното зголемување на сопственоста на некој државен службеник што тој не може доволно да го оправда со неговите законски приходи.

Корупција во приватниот сектор

Член 21

Секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, сторено со умисла, во рамки на економските, финансиските и комерцијалните активности:

а.) ветувањето, понудувањето или давањето, директно или индиректно, незаслужена имотна корист на било кое лице кое раководи со некој ентитет во приватниот сектор или работи за таков ентитет, без оглед во кое својство, за него самиот или за друго лице, за да, со повреда на неговите обврски, изврши или се воздржи од извршување на некое дело;

б.) за некое лице кое управува со некој ентитет во приватниот сектор или работи за таков ентитет, во било кое својство, да бара или да прифати, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице, за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дејствие на повреда на неговите обврски.

Кражба на имот во приватниот сектор

Член 22

Секоја Држава Страна предвидува усвојување законодавни и други потребни мерки за да ја утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла во рамки на економските, финансиските или комерцијалните активности, кражбата од страна на некое лице кое управува со некој ентитет во приватниот сектор или работи за такво ентитет, без оглед во кое својство, на секој имот, приватни фондови или приватни вредности или други вредни предмети што му биле предадени за вршење на неговите функции.

Перење на приносите од кривичното дело

Член 23

1. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, законодавни и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла:

а.) i.) Конверзијата или трансферот на имот за кој оној што го предава знае дека е принос од кривично дело, со цел да го прикрие или преправи недозволеното потекло на споменатиот имот или да му помогне на некое лице што е вмешано во извршувањето на основното дело да ги избегне последиците од неговите дејствија;

ii.) Прикривањето или преправањето на вистинската природа, потеклото, располагањето, движењето или сопственоста на имотот или на правата што на него се однесуваат чиј сторител знае дека е принос од кривично дело;

б.) Во согласност со основните поими на нејзиниот правен систем:

i.) Купувањето, поседувањето или користењето на имотот, за кој оној што го купува, поседува или користи знае, во моментот кога го примил, дека е принос од кривично дело;

ii.) Учеството во некое од делата утврдени во согласност со овој член или секое здружување, договарање, обид или соучество со пружање поддршка, помош или совети во поглед на извршувањето на делото.

2. Заради примена на ставот 1 на овој член:

а.) Секоја Држава Страна настојува да го примени ставот 1 на овој член на што повеќе основни дела;

б.) Секоја Држава Страна вклучува во вкупниот број на дела минимум кривични дела востановени во согласност со оваа Конвенција;

в.) Во смисла на алинеата б.), основните дела ги вклучуваат делата направени на и надвор од територијата што е во надлежност на соодветната Држава Страна. Меѓутоа, делото направено надвор од територијата што е во надлежност на некоја Држава Страна претставува основно дело само кога тоа е кривично дело според внатрешното право на Државата каде било направено и ќе претставува кривично дело во внатрешното право на Страната која го применува овој член ако било направено на нејзината територија;

г.) Секоја Држава Страна му доставува на Генералниот Секретар на Организацијата на Обединетите Нации копие од нејзините закони во кои се применува овој член како и сите подоцнежни измени на овие закони или опис на овие закони и на подоцнежните измени;

д.) Кога основните принципи на внатрешното право на некоја Држава Страна тоа го бараат, може да се предвиди делата наведени во ставот 1 на овој член да не се однесуваат на лицата што го сториле основното дело.

Прикривање

Член 24

Без да се наштети на одредбите на член 23 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна предвидува усвојување законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, кога дејствијата биле направени со умисла после извршувањето на некое од делата востановени во согласност со оваа Конвенција без да постоело учество во тие дела, прикривањето или континуираното задржување на имотот знаејќи дека тој произлегува од некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Опструкција на правдата

Член 25

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ја утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла:

а.) употребата на физичка сила, на закана или заплашување или ветувањето, понудувањето или давањето незаслужена имотна корист за да се добие лажно сведочење или да се спречи сведочењето или изведувањето на доказите во некоја постапка во однос на извршувањето на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

б.) употребата на физичка сила, на закана или на заплашување за да се спречи некој службеник во правосудни органи или во служби за откривање и казнување да ги врши неговите задачи во однос на извршувањето на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција Ништо во оваа алинеа не може да наштети на правото на Државите Страни да предвидат законодавство наменето за заштита на другите категории на државни службеници.

Одговорност на правните лица

Член 26

1. Секоја Држава Страна усвојува потребни мерки, во согласност со нејзините правни принципи, за утврдување на одговорност на правните лица што учествуваат во делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Согласно правните принципи на Државата Страна, одговорноста на правните лица може да биде кривична граѓанска или административна.

3. Оваа одговорност не влијае на кривичната одговорност на физиките лица кои извршиле кривично дело.

4. Секоја Држава Страна посебно води грижа, на правните лица кои се одговорни во согласност со овој член да им бидат изречени ефикасни, сразмерни и пропишани кривични или санкции кои не се кривични, вклучувајќи ги и паричните.

Учество и обид

Член 27

1. Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, учеството без оглед во кое својство, на пример како соучесник, друг помагач или подбучнувач, во дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, обидот да се изврши дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

3. Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, подготвувањето на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Знаење, намера и цел како елементи на делото

Член 28

Знаењето, намерата или целта кои се потребни како елементи на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција можат да бидат сметани како објективни фактички околности.

Застареност

Член 29

Секоја Држава Страна ја утврдува ако е соодветно во рамки на нејзиното внатрешно право, должината на рокот за застареност во кој може да се преземе гонење на извршителот на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција и го определува најдолгиот рок за прекин на застареноста кога осомниченото лице ја избегнало правдата.

Гонење, пресудување, изрекување санкции

Член 30

1. Секоја Држава Страна предвидува санкции за извршување на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, имајќи ја во предвид тежината на тоа дело.

2. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за утврдување или задржување, во согласност со нејзиниот правен систем и со нејзините уставни принципи, соодветна рамнотежа меѓу сите имунитети и привилегии дадени на нејзините државни службеници во вршење на нивните функции, и можноста, ако е потребно, да спроведува истрага, гонење и ефикасно пресудување на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

3. Секоја Држава Страна настојува да обезбеди секое дискреционо право врз основа на нејзиното внатрешно право што се однесува на гонењата преземени против лицата за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, да биде спроведувано на начин што ќе овозможи ефикасност на мерките за откривање и казнување на овие дела, прописно водејќи сметка за потребата од одвраќање од нивно извршување.

4. Во однос на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема соодветни мерки, во согласност со нејзиното внатрешно право и прописно водејќи сметка за правото на одбрана, да се осигура дека условите на кои подлежат одлуките за пуштање на слобода во очекување на донесување на пресуда или жалбена постапка водат сметка за потребата од обезбедување присуство на бранител во текот на подоцнежната кривична постапка.

5. Секоја Држава Страна, води сметка за тежината на соодветните дела кога евентуално предвидува предвременно или условно ослободување на лицата прогласени за виновни за тие дела.

6. Секоја Држава Страна, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, предвидува востановување на постапки кои овозможуваат ако е соодветно, надлежниот орган да го отпушти, суспендира или премести државниот службеник оптужен за дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, почитувајќи го принципот на презумпција на невиност.

7. Кога тежината на делото тоа го оправдува, секоја Држава Страна, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, предвидува востановување постапки кои овозможуваат да им го одземе, со судска одлука или на друг соодветен начин, за определено време, на лицата прогласени за виновни за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, правото на:

а.) Вршење на јавна функција;

б.) Вршење на функција во претпријатие кое целосно или делумно е во сопственост на Државата.

8. Ставот 1 на овој член се однесува на државните службеници без да наштети на вршењето на дисциплинските функции од страна на надлежните органи.

9. Ниедна одредба на оваа Конвенција не влијае на принципот според кој дефиницијата на делата утврдени во согласност со неа и правните

средства на одбрана или други празни принципи со кои се уредува законитоста на инкриминациите произлегува исклучиво од внатрешното право на некоја Држава Страна и според кој споменатите дела се гонат и казнуваат во согласност со тоа право.

10. Државите Страни настојуваат да ја унапредат реинтеграцијата во општеството на лицата прогласени за виновни за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

Замрзнување, заплена и конфискација

Член 31

1. Секоја Држава Страна презема, во рамки на можностите на нејзиниот внатрешен правен систем, потребни мерки што овозможуваат конфискација:

а.) На приносот од кривичното дело утврдени во согласност со ова Конвенција или на имотот чија вредност одговара на вредноста на тој принос;

б.) На имотот, опремата, и другите инструменти употребени или наменети да бидат употребени за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да овозможи идентификација, одредување, замрзнување или заплена на се што е наведено во ставот 1 на овој член со цел за евентуална конфискација.

3. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со нејзиното внатрешно право, законски и други потребни мерки за да го регулира управувањето од страна на надлежните органи со замрзнатиот, заплениот или конфискуваниот имот наведен во ставовите 1 и 2 на овој член.

4. Ако овој принос од кривично дело бил трансформиран или заменет, целосно или делумно, во друг видимот, овој последниот може да биде предмет на мерките наведени во овој член наместо споменатиот имот.

5. Ако овој принос од кривично дело бил помешан со законски стекнатиот имот, тој имот, без да се наштети на мерките на замрзнување или заплена, може да се конфискува во висина на вредноста на приносот кој бил помешан.

6. Доходот или други користи добиени од тој принос на кривичното дело, имотот во кој приносот бил трансформиран или заменет или имотот со кој тој бил измешан можат, исто така, да бидат предмет на мерките наведени во овој член, на ист начин и во иста мерка како и приносот на кривичното дело.

7. За целите на овој член и на членот 55 од оваа Конвенција, секоја Држава Страна ги овластува нејзините судови или други надлежни органи да наредат располагање или заплена на банкарските, финансиските или комерцијалните документи. Државата Страна не може да се повика на банкарска тајна за да одбие примена на одредбите на овој став.

8. Државите Страни можат да предвидат можност да бараат извршителот на делото да го докаже законското потекло на приносот од кривичното дело или на другиот имот што може да се конфискува, ако тоа е во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право и со природата на судските и другите постапки.

9. Толкувањето на одредбите на овој член во ниеден случај не треба да задира во правата на третите лица.

10. Ниедна одредба на овој член не задира во принципот според кој мерките што во него се наведени ќе бидат дефинирани и ќе се извршуваат во согласност со внатрешното право на секоја Држава Страна.

Заштита на сведоци, вештаци и жртви

Член 32

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со нејзиниот внатрешен правен систем и во рамки на нејзините можности, соодветни мерки за да обезбеди ефикасна заштита против евентуалните дејствија на одмазда или заплашување на сведоците и вештаците кои сведочат во врска со делата утврдени во согласност со оваа Конвенција и, ако е соодветно, на нивни роднини и други блиски лица.

2. Мерките предвидени во ставот 1 на овој член можат да вклучуваат, без да се наштети на правото на одбрана, и право на законска постапка:

а.) За утврдување на постапки за физичка заштита на тие лица, со кои, според потребите и во рамки на можностите, им се обезбедува ново живеалиште и им се овозможува податоците за нивниот идентитет и местото каде се наоѓаат да не бидат објавени или нивното објавување да биде ограничено;

б.) За предвидување правила што им овозможуваат на сведоците и вештаците да сведочат на начин што гарантира нивна безбедност, особено да сведочат по пат на техники за комуникација како што се видео врски или други соодветни средства.

3. Државите Страни предвидуваат склучување на договори или спогодби со други Држави во поглед на обезбедувањето на ново живеалиште на лицата наведени во ставот 1 на овој член.

4. Одредбите на овој член се применуваат и на жртвите кога се јавуваат во својство на сведоци.

5. Секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право, овозможува изјавите и загриженоста на жртвите да бидат изложени и земени во предвид во соодветна фаза на кривичната постапка која се води против извршителите на делата на начин кој нема да наштети на правото на одбрана.

Заштита на лицата што доставуваат информации

Член 33

Секоја Држава Страна предвидува инкорпорирање во нејзиниот внатрешен правен систем соодветни мерки со кои ќе се обезбеди заштита против секое неоправдано постапување со лице кое ги информирало надлежните органи, со најдобра намера и врз основа на разумни сомневања, за секој факт што се однесува на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

Последици од делата на корупција

Член 34

Водејќи прописно сметка за правата на трети лица стекнати чесно, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, мерки за справување со последиците од корупцијата. Во тој контекст, Државите Страни можат во некоја судска

постапка да ја сметаат корупцијата како фактор за донесување одлука за поништување на некој договор, повлекување на концесија или на било кој друг сличен правен акт или за преземање на било каква друга поправна мерка.

Надоместок на штетата

Член 35

Секоја Држава Страна презема потребни мерки, во согласност со принципите на нејзиното внатрешно право, за да им даде на ентитетите или лицата кои претрпеле штета од некое дело на корупција, право да поведат постапка против споменатите одговорни за штетата за нејзино надоместување.

Специјализирани органи

Член 36

Секоја Држава Страна обезбедува, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, постоење на еден или повеќе органи или специјализирани лица за борба против корупцијата по пат на откривање и казнување. Тој или тие органи или тие лица имаат потребна независност, во согласност со основните принципи на правниот систем на Државата Страна, за да можат да ги вршат нивните функции ефикасно и заштитено од било какво прекумерно влијание. Тие лица или вработените на тој или тие органи треба да бидат обучени и да располагаат со сопствени средства за вршење на нивните задачи.

Соработка со органите за откривање и казнување

Член 37

1. Секоја Држава Страна презема соодветни мерки за да ги охрабри лицата кои учествуваат или учествувале во извршувањето на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција да им достават на надлежните органи корисни информации за спроведување на истрагата и прибирање на доказите, како и фактичка и конкретна помош што би придонела за лишување од слобода на извршителите на делото и враќање на приносот од тоа дело.

2. Секоја Држава Страна предвидува можност, во определен случај, да ја намали казната што може да му биде изречена на осомниченото лице ако тоа значително соработува во текот на истрагата или гонењето на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

3. Секоја Држава предвидува можност, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, да му гарантира имунитет од гонење на некое лице кое значително соработува во текот на истрагата или гонењето за дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

4. Обезбедена е заштита на тие лица, мутатис мутандис, како што е предвидено во членот 32 на оваа Конвенција.

5. Во случај кога некое лице кое е наведено во ставот 1 на овој член и кое се наоѓа во некоја Држава Страна, може да пружи значителна помош на надлежните органи на некоја друга Држава Страна, соодветните Држави Страни можат да предвидат склучување на договори или спогодби, во согласност со нивното внатрешно право, што се однесуваат на евентуално

давање од другата Страна на третман опишан во ставовите 2 и 3 на овој член.

Соработка меѓу националните органи

Член 38

Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да ја охрабри, во согласност со нејзиното внатрешно право, соработката меѓу, од една страна, нејзините државни органи како и нејзините државни службеници и, од друга страна, нејзините органи надлежни за истрагите и гонењата што се однесуваат на кривичните дела. Оваа соработка може да се состои во:

а.) Првите да ги информира, на нивна иницијатива, вторите кога постојат оправдани причини да се смета дека некое од делата утврдено во согласност со членовите 15, 21 и 23 на оваа Конвенција било сторено; или

б.) На првите да им достави, на нивно барање, на вторите да им ги достави сите потребни информации.

Соработка меѓу националните органи и приватниот сектор

Член 39

1. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да ја охрабри, во согласност со нејзиното внатрешно право, соработката меѓу националните органи надлежни за спроведување на истраги и гонења и ентитетите од приватниот сектор, посебно финансиските институции, за прашања што се однесуваат на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна ги охрабрува нејзините државјани и други лица кои имаат постојано живеалиште на нејзината територија да ги известат националните органи надлежни за спроведување истраги и гонења за извршувањето на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Банкарска тајна

Член 40

Секоја Држава Страна се грижи, во случај на национални судски истраги за дела утврдени во согласност со ова Конвенција, да обезбеди соодветни механизми за совладување на пречките кои можат да произлезат од примената на законите за банкарска тајна.

Претходни судски случаи

Член 41

Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки, за да се има во предвид, под услови и за цели што таа ги смета за соодветни, секоја казна која на претпоставениот извршител на делото претходно му била изречена во друга Држава, со цел таа информација да ја употреби во рамки на некоја кривична постапка што се однесува на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Надлежност

Член 42

1. Секоја Држава Страна усвојува потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со ова Конвенција во следните случаи:

а.) Кога делото е извршено на нејзина територија; или

б.) Кога делото е извршено на палуба на брод кој плови под нејзино знаме или на авион кој е регистриран во согласност со нејзиното внатрешно право во моментот кога споменатото дело било извршено.

2. Во смисла на член 4 на оваа Конвенција, Државата Страна може, исто така, да ја утврди нејзината надлежност во поглед на било кое од овие дела во следните случаи:

а.) Кога делото е извршено против некој нејзин државјанин; или

б.) Кога делото е извршено од некој нејзин државјанин или од лице апатрид кој вообичаено живее на нејзината територија; или

в.) Кога делото е едно од оние утврдени во согласност со алинејата б.) ii.) на ставот 1 на членот 23 од оваа Конвенција и е извршено надвор од нејзината територија во поглед на извршувањето, на нејзина територија, на некое дело утврдено во согласност со алинеите а.) i.) или ii.) или б. i.) на ставот 1 на членот 23 од оваа Конвенција; или

г.) Кога делото е извршено против неа.

3. За целите на членот 44 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога претпоставениот извршител се наоѓа на нејзина територија и кога таа не го екстрадира тоа лице од единствена причина што тој е нејзин државјанин.

4. Секоја Држава Страна може, исто така, да презема потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога претпоставениот извршител се наоѓа на нејзина територија и кога таа не го екстрадира.

5. Кога некоја Држава Страна која ја врши нејзината надлежност врз основа на ставот 1 и 2 од овој член била предупредена, или на друг начин информирана, дека други Држави Страни водат истрага или презеле гонење или водат судска постапка по однос на исто дело, надлежните органи на тие Држави се консултираат за координирањето на активностите.

6. Без да наштети на нормите на општото меѓународно право, оваа Конвенција не го исклучува вршењето на било која надлежност востановена од некоја Држава Страна во согласност со нејзиното внатрешно право.

ГЛАВА IV

Меѓународна соработка

Меѓународна соработка

Член 43

1. Државите Страни соработуваат во кривичната материја во согласност со членовите 44 до 50 на оваа Конвенција. Кога е потребно и во согласност со нивниот внатрешен правен систем, Државите Страни предвидуваат да си пружаат меѓусебна правна помош во истрагите и постапките од граѓанската и административната материја што се однесуваат на корупцијата.

2. Во материјата на меѓународната соработка, секогаш кога двојната инкриминација се смета како услов, тој е исполнет, кога законодавството на замолената Држава Страна го квалификува или определува или не го квалификува или определува делото на ист начин како Државата Страна молител, ако дејствието за кое помошта е побарана е кривично дело во законодавството на двете Држави Страни.

Екстрадиција

Член 44

1. Овој член се применува на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога лицето кое е предмет на барањето за екстрадиција се наоѓа на територијата на замолената Држава Страна, под услов делот за кое се бара екстрадиција да е казниво според внатрешното право и на Државата Страна молител и на замолената Држава Страна.

2. Без оглед на одредбите на ставот 1 на овој член, Држава Страна чие законодавство тоа го дозволува може да одобри екстрадиција на некое лице за било кое од делата наведени во оваа Конвенција што не се казниви според нејзиното внатрешно право.

3. Ако барањето за екстрадиција се однесува на повеќе посебни дела, од кои барем за едно може да биде одобрена екстрадиција врз основа на овој член а за некои не може да се одобри екстрадиција поради должината на лишувањето од слобода но се поврзани со делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, замолената Држава Страна може да го примени овој член и на тие дела.

4. Секое од делата на кои се применува овој член е целосно вклучено во секој договор за екстрадиција што е во сила меѓу Државите Страни како дело чиј извршител може да биде екстрадиран. Државите Страни настојуваат да ги вклучат овие дела како дела чиј извршител може да биде екстрадиран во секој договор за екстрадиција што тие ќе го склучат меѓу нив. Државата Страна чие законодавство тоа го дозволува, ако е засновано на таа Конвенција за екстрадиција, ниедно од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција не го смета како политичко дело.

5. Ако некоја Држава Страна која екстрадицијата ја условува со постоење на договор прими барање за екстрадиција од Држава Страна со која нема склучено таков договор, таа може оваа Конвенција да ја смета како законски основ за екстрадиција за дела на кои овој член се применува.

6. Државата Страна која екстрадицијата ја условува со постоење на договор:

а.) Во моментот на депонирање на нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на оваа Конвенција, го информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации дека оваа Конвенција ја смета како законски основ за соработка во материјата на екстрадицијата со другите Држави Страни; и

б.) Ако таа не ја смета оваа Конвенција како законски основ за соработка во материјата на екстрадиција, настојува, ако треба, да склучи договори за екстрадиција со другите Држави Страни заради примена на овој член.

7. Државите Страни кои екстрадицијата не ја условуваат со постоење договор меѓусебно им признаваат на делата на кои овој член се применува, карактер на дело чиј извршител може да биде екстрадиран.

8. За екстрадиција се бараат услови предвидени со внатрешното право на замолената Држава Страна или со договорите за екстрадиција, вклучувајќи посебно, услови што се однесуваат на минималната казна што се бара за екстрадиција, како и причините поради кои замолената Држава Страна може да ја одбие екстрадицијата.

9. Државите Страни настојуваат, во согласност со нивното внатрешно право, да ги забрзаат постапките за екстрадиција и да ги поедностават барањата во доказната материја што на нив се однесуваат во однос на делата на кои се применува овој член.

10. Во согласност со одредбите на нејзиното внатрешно право и договорите за екстрадиција што таа ги склучила, замолената Држава Страна може, на барање на Државата Страна молител и ако смета дека околностите тоа го оправдуваат и заради итност, да го притвори лицето кое се наоѓа на нејзина територија а за кое се бара екстрадиција и против него да преземе други соодветни мерки со кои ќе го обезбеди неговото присуство во текот на постапката за екстрадиција.

11. Државата Страна на чија територија се наоѓа лицето осомничено за некое дело, ако не го екстрадира тоа лице за делото на кое се применува овој член од единствена причина дека тој е нејзин државјанин, е должна, на барање на Државата Страна молител, без одлагање да го предаде случајот на нејзините надлежни органи со цел за спроведување на гонење. Тие органи донесуваат одлука и го спроведуваат гонењето како и за секое друго тешко дело во согласност со внатрешното право на таа Држава Страна. Заинтересираните Држави Страни меѓусебно соработуваат, особено во текот на постапката и докажувањето, заради обезбедување на ефикасност на гонењето.

12. Кога некоја Држава Страна, врз основа на нејзиното внатрешно право, е овластена да го екстрадира или да го предаде на друг начин некој нејзин државјанин само под услов потоа да биде вратен на нејзина територија заради извршување на казната изречена како резултат на процес или постапка по барање за екстрадиција или предавање, и кога таа Држава Страна и Државата Страна молител се сложат со таа можност и со другите услови кои можат да се сметаат соодветни, таа екстрадиција или условно предавање се доволни за извршување на обврската содржана во ставот 11 ка овој член.

13. Ако екстрадицијата, побарана заради извршување на некоја казна, биде одбиена бидејќи лицето кое е предмет на тоа барање е државјанин на замолената Држава Страна, таа, ако нејзиното внатрешно право тоа го дозволува, во согласност со одредбите на тоа право и на барање на Државата Страна молител, настојува да ја изврши изречената казна или остатокот од таа казна во согласност со внатрешното право на Државата Страна молител.

14. На секое лице кое е предмет на гонење за некое од делата на кои се применува овој член му се гарантира непристрасно постапување во сите фази на постапката, како и уживање на сите права и гаранции

предвидени во внатрешното право на Државата Страна на чија територија тоа се наоѓа.

15. Ниедна одредба на оваа Конвенција не треба да се толкува како обврска за замолената Држава Страна да спроведе екстрадиција ако постојат сериозни причини да верува дека барањето било поднесено заради гонење или казнување на лице поради неговиот пол, раса, вероисповест, државјанство, етничко потекло или негова политичка определеност, или дека одлучувањето по барањето би предизвикало штета на тоа лице поради било која од овие причини.

16. Државите Страни не можат да го одбијат барањето за екстрадиција од единствена причина дека делото се смета како да задира во фискална материја.

17. Пред да ја одбие екстрадицијата, замолената Држава Страна се консултира, ако е потребно, со Државата Страна молител за да и ги даде сите можности за доставување на нејзините мислења и информации за поддршка на наводите.

18. Државите Страни настојуваат да склучат билатерални и мултилатерални договори и спогодби за да овозможат екстрадиција или да ја направат екстрадицијата поефикасна.

Трансфер на осудени лица

Член 45

Државите Страни можат да предвидат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби за трансфер на нивната територија на лица осудени на казни затвор или на други казни лишување од слобода за дела утврдени во согласност со оваа Конвенција за да тие можат таму да го издржуваат остатокот од нивната казна.

Меѓусебна правна помош

Член 46

1. Државите Страни меѓусебно си пружаат најширока можна правна помош во текот на истрагата, гонењето и судската постапка за делата наведени во оваа Конвенција.

2. Најшироката можна правна помош се дозволува, ако соодветните закони, договори и спогодби на замолената Држава Страна тоа го дозволуваат, во текот на истрагата, гонењето и судската постапка за дела за кои може да биде одговорно правно лице, во согласност со членот 26 на оваа Конвенција.

3. Правната помош која е дозволена со примена на овој член може да биде побарана за следните цели:

- а.) прибирање на сведочења или изјави;
- б.) доставување на судски акти;
- в.) спроведување на претрес и заплена, како и замрзнување;
- г.) претрес на објекти и посета на места;
- д.) давање информации, материјални докази и експертски мислења;
- ѓ.) давање оригинали или заверени копии на соодветни документи и досиеја, како и административни, банкарски, финансиски или комерцијални документи;
- е.) идентификување и локализирање на приносите од кривично дело, на имотот, на инструментите и други предмети заради прибирање на докази;

ж.) олеснување на доброволното појавување пред суд на лицата во Државата Страна молител;

з.) давање секаков друг вид на правна помош во согласност со внатрешното право на замолената Држава Страна;

и.) идентификување, замрзнување и локализирање на приносот од кривичното дело во согласност со одредбите на Главата V оваа Конвенција;

ј.) враќање на имотот, во согласност со одредбите на Главата V на оваа Конвенција.

4. Без да се наштети на внатрешното право, надлежните органи на една Држава Страна можат, без претходно барање, да достават информации за кривични предмети до надлежниот орган на друга Држава Страна, ако сметаат дека тие информации можат да му помогнат за преземање или водење на истрагата и кривичното гонење, или да ја наведат последнава Држава Страна да направи барање врз основа на оваа Конвенција.

5. Доставувањето на информациите во согласност со ставот 4 на овој член се врши без да се наштети на истрагите и кривичните гонења во Државата чии надлежни органи доставуваат информации. Надлежните органи кои ги примаат информациите пристапуваат кон секое барање водејќи сметка споменатите информации да останат доверливи, па и привремено, или нивната употреба да биде ограничена. Меѓутоа, ова не ја спречува Државата Страна која ги прима информациите да открие, во текот на судската постапка, информации кои се во корист на осомничениот. Во овој последниот случај, Државата Страна која примила информации ја известува Државата Страна која ги доставува пред откривањето, и ако за тоа направила барање, ја консултира оваа последната. Ако во некој исклучителен случај, не е можно претходно известување, Државата Страна која ги прима информациите за откривањето без одлагање ја информира Државата Страна која ги доставила.

6. Одредбите од овој член не влијаат воопшто на обврските што произлегуваат од било кој друг билатерален или мултилатерален договор со кој се регулира или треба да биде регулирана, целосно или делумно, меѓусебната правна помош.

7. Ставовите 9 до 29 на овој член се применуваат на барањата направени во согласност со овој член ако соодветните Државите Страни не се обврзани со некој договор за меѓусебна правна помош. Ако споменатите Држави Страни се обврзани со таков договор, се применуваат соодветните одредби од тој договор, освен ако Државите Страни не се сложиле да ги применуваат наместо нив одредбите од ставовите 9 до 29 на овој член. Државите Страни силно се охрабруваат да ги применуваат овие ставови ако со тоа се олеснува соработката.

8. Државите Страни не можат да се повикаат на банкарска тајна за да ја одбијат меѓусебната правна помош предвидена во овој член.

9.

а.) Кога при примената на овој член таа одговори на едно барање за помош во отсуство на двојна инкриминација, замолената Држава Страна води сметка за целта на оваа Конвенција содржана во членот 1;

б.) Државите Страни можат да се повикаат на отсуство на двојна инкриминација за да одбијат пружање на правна помош со примена на овој член. Меѓутоа, замолената Држава Страна, ако тоа е во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, ја одобрува бараната помош ако таа не вклучува принудни мерки. Оваа помош може да биде

одбиена кога барањето се однесува на незначителни прашања или прашања за кои бараната соработка или правна помош може да биде одобрена врз основа на други одредби на оваа Конвенција;

в.) Секоја Држава Страна може да предвиди преземање на потребни мерки за да овозможи пружање на поширока помош со примена на овој член, во отсуство на двојна инкриминација.

10. Секое притворено лице или лице кое ја издржува казната на територијата на една Држава Страна, чие присуство е барано во друга Држава Страна заради идентификација или сведочење или за да тоа на било кој друг начин придонесе за изведување на докази за делата наведени во оваа Конвенција, може да биде трансферирано ако се исполнети следните услови:

а.) лицето слободно и свесно да се согласило со тоа;

б.) надлежните органи на двете Држави Страни да се согласиле со тоа под услови што тие Држави Страни можат да ги сметаат за соодветни.

11. За целите на ставот 10 на овој член:

а.) Државата Страна кон која лицето е трансферирано има право и обврска да го чува во притвор, освен ако постои поинакво овластување од Државата Страна од која тоа било трансферирано;

б.) Државата Страна кон која лицето е трансферирано без одлагање ја извршува обврската да го стави лицето во притвор, во согласност со она што претходно било договорено или поинаку е одлучено од надлежните органи на двете Држави Страни;

в.) Државата Страна кон која лицето е трансферирано не може да бара од Државата Страна од која било трансферирано да поведе постапка за екстрадиција за да тоа и биде предадено;

г.) Се води сметка за периодот во кој лицето било во притвор во Државата Страна кон која тоа било трансферирано со цел да се одбие од казната што треба да ја издржува во Државата Страна од која било трансферирано.

12. Освен ако Државата Страна од која лицето треба да биде трансферирано врз основа на ставовите 10 и 11 на овој член не даде согласност, споменатото лице, без оглед на неговото државјанство, не е гонето, притворано, судено ниту му биле изречени други ограничувања на личната слобода на територијата на Државата Страна кон која било трансферирано поради чинења, пропуштања или пресуди пред неговото заминување од територијата на Државата Страна од која било трансферирано.

13. Секоја Држава Страна определува централен орган кој има одговорност и овластување да прима барања за меѓусебна правна помош и да ги извршува или да ги доставува до надлежните органи за извршување. Ако некоја Држава Страна има некој регион или територија за која постои посебен систем за меѓусебна правна помош, таа може да определи посебен централен орган кој ќе има иста функција за споменатиот регион или територија. Централните органи го обезбедуваат извршувањето или брзиот пренос и пропишаната форма на примените барања. Ако централниот орган пренесе барање за извршување до надлежниот орган, тој го охрабрува брзото извршување и пропишаната форма на примените барања од надлежниот орган. За таа цел централниот орган доставува известување до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации во моментот кога секоја Држава Страна го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување

на оваа Конвенција. Барањата за меѓусебна правна помош и сите информации во врска со неа се доставуваат до централните органи определени од Државите Страни. Оваа одредба се подразбира без да му наштети на правото на било која Држава Страна да бара овие барања и информации да и бидат доставени по дипломатски пат и во случаи на итност, ако Државите Страни се согласат, со посредство на Меѓународната организација на криминалистичката полиција, ако тоа е можно.

14. Барањата се упатуваат во писмена форма или, ако е можно, со било кое средство за подготвување на писмен документ, на јазик прифатлив за замолената Држава Страна, под услови кои и овозможуваат на таа Држава Страна да ја утврди веродостојноста. За јазикот или јазиците што се прифатливи за секоја Држава Страна се информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации во моментот кога таа Држава Страна го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на оваа Конвенција. Во случај на итност и ако Државите Страни за тоа се согласат, барањата може да бидат направени во усна форма но, без одлагање треба да бидат потврдени во писмена форма.

15. Барањето за меѓусебна правна помош треба да го содржи следното:

а.) назначување на органот од кој барањето потекнува;

б.) целта и видот на истрагата, гонењето или судската постапка на која се однесува барањето, како и името и функциите на органот кој е надлежен за одлучување;

в.) краток опис на соодветните факти, освен за барањата упатени со цел за доставување на судски акти;

г.) опис на бараната помош и поединости за секоја посебна постапка што Државата Страна молител сака да биде применета;

д.) ако е можно, идентитетот, адресата и државјанството на секое наведено лице; и

ѓ.) целта заради која сведочењето, информациите и мерките се барани.

16. Замолената Држава Страна може да побара дополнителни информации ако тие и се неопходни за извршување на барањето во согласност со нејзиното внатрешно право или ако со тоа може да се олесни извршувањето.

17. Секое барање се извршува во согласност со внатрешното право на замолената Држава Страна и, доколку тоа не е спротивно со внатрешното право на замолената Држава Страна и кога е можно, во согласност со постапките прецизирани во барањето.

18. Кога тоа е можно и во согласност со основните принципи на внатрешното право, ако некое лице кое се наоѓа на територијата на една Држава Страна треба да биде сослушано како сведок или вештак од судските органи на некоја друга Држава Страна, првата Држава Страна може, на барање на другата, да дозволи негово сослушување по пат на видеоконференција ако не е можно или пожелно тоа лично да се појави на територијата на Државата Страна молител. Државите Страни можат да се договорат сослушувањето да го води судски орган на Државата Страна молител, а судски орган на замолената Држава Страна да биде присутен.

19. Државата Страна молител не ги доставува и не ги употребува информациите или доказите добиени од замолената Држава Страна за истрагата, гонењето или судските постапки, освен оние што се наведени во барањето, без претходна согласност на замолената Држава Страна. Ништо содржано во овој став не ја спречува Државата Страна молител да открие,

во текот на постапката, информации или докази што се во корист на обвинетиот. Во тој случај, Државата Страна молител ја информира замолената Држава Страна пред откривањето, и ако таа и доставила барање, се консултира со неа. Ако во некој исклучителен случај, не е можно претходно информирање, Државата Страна молител ја информира без одлагање замолената Држава Страна за откривањето.

20. Државата Страна молител може да бара замолената Држава Страна да го чува во тајност барањето и неговиот подносител, освен ако е неопходно за негово извршување. Ако замолената Држава Страна не може да го задоволи ова барање, за тоа, без одлагање, ја информира Државата Страна молител.

21. Меѓусебната правна помош може да биде одбиена:

а.) ако барањето не е направено во согласност со одредбите на овој член;

б.) ако Замолената Држава Страна смета дека извршувањето на барањето може да го загрози нејзиниот суверенитет. Нејзината безбедност, нејзиниот јавен ред или други значајни интереси;

в.) во случај кога внатрешното право на замолената Држава Страна им забранува на нејзините органи да ги преземат бараните мерки ако се работело за слично дело кое е предмет на некоја истрага, гонење или судска постапка во рамки на нејзината надлежност;

г.) ако одобрувањето на барањето за взаемна правна помош би било спротивно на правниот систем на замолената Држава Страна.

22. Државите Страни не можат да одбијат некое барање за меѓусебна правна помош само затоа што делото се однесува на фискални прашања.

23. Секое одбивање на меѓусебната правна помош треба да биде образложено.

24. Замолената Држава Страна го извршува барањето за меѓусебна правна помош во најкраток можен рок водејќи сметка колку е можно за сите рокови дадени од Државата Страна молител и за тоа тие да бидат образложени во барањето. Државата Страна молител може да поднесе разумни барања за информирање за направениот напредок во однос на мерките преземени од замолената Држава Страна за удоволување на нејзиното барање. Замолената Држава Страна одговара на разумните барања од Државата Страна молител што се однесуваат на постигнатиот напредок во извршување на барањето. Кога меѓусебната правна помош не е повеќе потребна, Државата Страна молител за тоа веднаш ја информира замолената Држава Страна.

25. Меѓусебната правна помош може да биде одложена од замолената Држава Страна, ако таа може да го попречи текот на истрагата, гонењето или судската постапка што е во тек.

26. Пред да го одбие барањето врз основа на ставот 21 на овој член или да го одложи извршувањето врз основа на ставот 25, замолената Држава Страна ја испитува заедно со Државата Страна молител можноста за одобрување меѓусебна правна помош под услови што таа ги смета за неопходни. Ако Државата Страна молител ја прифати помошта под овие услови, таа ќе се согласи со нив.

27. Без да се влијае на примената на ставот 12 на овој член, сведокот, вештакот или друго лице кое, на барање на Државата Страна молител, се согласи да сведочи во текот на постапката или да соработува во истрагата, гонењето или судската постапка на територијата на Државата Страна молител нема да биде гонето, лишено од слобода, казнето ниту

подложено на други ограничувања на неговата лична слобода на оваа територија поради чинење, пропуштање или претходни осуди на територијата на замолената Држава Страна. Овој имунитет престанува кога сведокот, вештакот или друго лице кое, во текот на 15 последователни дена или друг период договорен меѓу Државите Страни сметано од денот кога официјално биле информирани од надлежниот орган дека нивното присуство не е повеќе потребно, имало можност да ја напушти територијата на Државата Страна молител, но и покрај тоа доброволно останало или, по напуштањето, се вратило по негова сопствена желба.

28. Редовните трошоци направени за извршување на барањето паѓаат на терет на замолената Држава Страна, освен ако поинаку не е договорено меѓу соодветните Држави Страни. Доколку подоцна за извршување на барањето бидат потребни значајни или вонредни трошоци, Државите Страни се консултираат за да ги утврдат условите според кои барањето ќе биде извршено, како и начинот на кој ќе бидат покриени трошоците.

29. Замолената Држава Страна:

а.) доставува до Државата Страна молител копие од предметите, документите или административни информации со кои располага и кои, во согласност со нејзиното внатрешно право, се достапни за јавноста;

б.) може, според нејзино наоѓање, да и достави на Државата Страна молител, целосно, делумно или под услови кои ги смета за соодветни, копие од сите предмети, документи или административни информации со кои располага и кои, во согласност со нејзиното внатрешно право не се достапни за јавноста.

30. Државите Страни предвидуваат, ако е потребно, можност за склучување билатерални или мултилатерални договори или спогодби што би служеле за целите на овој член, за спроведување на неговите одредби или за нивно зајакнување.

Трансфер на кривични постапки

Член 47

Државите Страни предвидуваат можност за меѓусебно да вршат пренос на постапките за гонење за дело утврдено во оваа Конвенција во случај кога ќе оценат дека трансферот е во интерес на спроведување на правдата и, посебно кога се вклучени повеќе органи, во правец на централизирање на гонењето.

Соработка меѓу службите за откривање и казнување

Член 48

1. Државите Страни тесно соработуваат, во согласност со нивните правни и административни системи, заради зајакнување на ефикасноста на откривањето и на казнувањето на делата наведени во оваа Конвенција. Државите Страни, особено преземаат ефикасни мерки за:

а.) зајакнување на соработката меѓу нивните органи, агенции и надлежни служби и ако е потребно, нивно востановување заради олеснување на сигурната и брза размена на информации што се однесуваат на делата наведени во оваа Конвенција, како и ако државите Страни сметаат дека се потребни и врски со другите криминални активности.

б.) Соработка со Другите Држави Страни, во врска со делата наведени во оваа Конвенција, во водењето на истрагите, во однос на:

- i.) идентитетот и активностите на осомничените лица, местото каде тие се наоѓаат или местото каде се наоѓаат други лица;
 - ii.) движењето на приносите од кривичното дело или имотот што потекнува од извршувањето на тие дела;
 - iii.) движењето на имотот, опремата или другите инструменти употребени или наменети да бидат употребени за извршување на тие дела;
- в.) доставување, ако е соодветно, документи или материји потребни за анализа или истрага;

г.) размена, ако е соодветно, со другите Држави Страни на информации за средствата и специфичните методи употребени за извршување на делата наведени во оваа Конвенција, како употреба на лажен идентитет, преправени, изменети или фалсификувани документи или други средства за прикривање на активностите;

д.) овозможување на ефикасна соработка меѓу нивните органи, агенции и надлежни служби и унапредување на размената на персонал и експерти, како и, во согласност со билатералните договори или спогодби меѓу Државите Страни, назначување на офицери за врски;

ѓ.) размена на информации и координирање на административните и другите мерки, заради брзо откривање на делата наведени во оваа Конвенција.

2. Со цел за спроведување на оваа Конвенција, Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби за директна соработка меѓу нивните служби за откривање и казнување и, ако такви договори или спогодби веќе постојат, нивни измени. Во отсуство на такви договори или спогодби меѓу Државите Страни, тие можат оваа Конвенција да ја сметаат за основа за востановување на соработка во материјата на откривање и казнување за делата наведени во неа. Во секој случај кога тоа е соодветно, Државите Страни целосно ги применуваат договорите или спогодбите, вклучувајќи ги и меѓународните и регионалните организации, за јакнење на соработката меѓу нивните служби за откривање и казнување.

3. Државите Страни настојуваат да соработуваат, во рамки на нивните можности, за да го спречат извршувањето на делата наведени во оваа Конвенција а извршени со употреба на модерна технологија.

Споени истраги

Член 49

Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби врз основа на кои, за случаи кои се предмет на истраги, гонења или судски постапки во една или повеќе Држави, надлежните органи можат да формираат заеднички истражни тимови. Во отсуство на такви договори или спогодби, споени истраги можат да бидат поведени од случај до случај. Државите Страни ќе обезбедат целосно почитување на суверенитетот на Државата Страна на чија територија треба да се спроведе истрагата.

Специјални истражни техники

Член 50

1. Заради успешно справување со корупцијата, секоја Држава Страна, ако согласно основните принципи на нејзиниот внатрешен правен систем тоа е дозволено и во согласност со условите пропишани со нејзиното внатрешно право, презема, во рамки на нејзините можности, потребни мерки за да нејзините надлежни органи можат да пристапат, на нејзината територија, кон контролирана испорака и, кога смета дека е опортуно, и кон други специјални истражни техники, како што е електронско надгледување или други форми на надгледување и прикриени операции, а за да докажете прибрани по пат на овие техники бидат прифатливи од судовите.

2. За целите на истрагите за делата наведени во оваа Конвенција, Државите Страни се охрабруваат да склучуваат, ако е неопходно, билатерални или мултилатерални договори или спогодби за употреба на специјалните истражни техники во рамки на меѓународната соработка. Овие договори или спогодби се склучуваат и применуваат со целосно почитување на принципот на суверенитет и еднаквост на Државите и тие се применуваат со стриктно почитување на одредбите содржани во нив.

3. Во отсуство на договори или спогодби како што се наведени во ставот 2 на овој член, одлуките за примена на специјалните истражни техники на меѓународно ниво се донесуваат за секој поединечен случај, а можат, ако е потребно, да се земат во предвид финансиските аранжмани и разбирања во однос на нивната надлежност од соодветните Држави Страни.

4. Контролираните испораки кон кои е одлучено да се пристапи на меѓународно ниво можат, со согласност на заинтересираните Држави Страни, да вклучуваат методи како што е задржување на стоките или средствата и дозволување стоките и средствата да продолжат понатаму непречено, без промена или после одземањето на стоките или средствата во целост или на дел од нив.

ГЛАВА V

Наплата на имотот

Општа одредба

Член 51

1. Враќањето на имотот со примена на оваа глава е еден од основните принципи на оваа Конвенција, и Државите Страни во тој поглед меѓусебно си пружаат најширока соработка и помош.

Превенција и откривање на трансфер на приноси од кривично дело

Член 52

1. Без да се влијае на членот 14 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема, во согласност со нејзиното внатрешно право, потребни мерки финансиските институции согласно нивните надлежности да го проверуваат идентитетот на клиентите и да преземаат разумни мерки за определување на идентитетот на носителите на економските права на износите депонирани на големи сметки, како и да вршат зајакнат надзор над сметките на лицата кои вршат или вршеле значајни јавни функции и на членовите на нивните семејства и блиски соработници. Овој надзор се определува заради откривање на сомнителните акции со цел да се

информираат надлежните органи и не би требало да се толкува како средство за обесхрабрување на финансиските институции или како забрана да одржуваат службени односи со легитимните клиенти.

2. За да се олесни примената на мерките предвидени во ставот 1 на овој член, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право и инспирирајќи се од соодветните иницијативи на регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации за борба против перењето на пари:

а.) објавува основни насоки за видовите на физички или правни лица врз чии сметки финансиските институции согласно нивните надлежности треба да вршат зајакнат надзор, видовите на сметките и трансакциите на кои треба да обрнат посебно внимание, како и мерките што треба да се преземат во однос на отворањето на таквите сметки, нивното чување и регистрирање на трансакциите; и

б.) ако е соодветно, ги информира финансиските институции согласно нивните надлежности, на барање на некоја друга Држава Страна или на сопствена иницијатива, за идентитетот на физичките или правните лица над чии сметки тие треба да вршат зајакнат надзор, покрај лицата што финансиските институции би можеле поинаку да ги идентификуваат.

3. Во контекст на алинеата а.) на ставот 2 на овој член, секоја Држава Страна применува мерки за да финансиските институции задржат адекватни состојби, за еден соодветен период, на сметките и трансакциите на лицата наведени во ставот 1 на овој член, кои состојби треба да содржат, најмалку, информации за идентитетот на клиентот како и во рамки на можностите, за носителите на економското право.

4. За да се спречи и открие трансферот на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, секоја Држава Страна применува соодветни и ефикасни мерки за да го спречи, со помош на органите за уредување и контрола, формирањето на банки кои не се физички присутни и кои не се членки на некоја финансиски уредена група. Покрај тоа, Државите Страни можат да предвидат да бараат од нивните финансиски институции да одбијат востановување или продолжување на односи на соодветната банка со таквите институции и да се воздржат од востановување односи со странски финансиски институции кои дозволуваат нивните сметки да бидат користени од банки кои не се физички присутни и кои не се членки на некоја финансиски уредена група.

5. Секоја Држава Страна предвидува востановување, во согласност со нејзиното внатрешно право, за соодветните државни службеници, ефикасни системи за објавување на финансиски информации и предвидува соодветни санкции во случаи на непочитување. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, и преземање неопходни мерки со кои на надлежните органи им се овозможува тие информации да ги разменат со надлежните органи на другите Држави Страни ако имаат потреба да ги испитаат приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, да ги бараат и да ги вратат.

6. Секоја Држава Страна предвидува преземање, во согласност со нејзиното внатрешно право, неопходни мерки за да нејзините државни службеници кои имаат право или овластување за потпишување или некое друго овластување над финансиска сметка во некоја странска држава да бидат должни да ги информираат надлежните органи и да ги запазат соодветните состојби во однос на сметките. Таа предвидува и соодветни санкции во случај на непочитување на оваа обврска.

Мерки за директна наплата на имотот

Член 53

Секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а.) презема потребни мерки за да и овозможи на некоја друга Држава Страна да поведе граѓанска постапка пред нејзините судови за признавање на постоење на право на сопственост на имот стекнат со некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција;

б.) презема потребни мерки за да им овозможи на судовите да им наредат на извршителите на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција да исплатат компензација или отштета на друга Држава Страна која претрпела штета од таквите дела; и

в.) презема потребни мерки за да им овозможи на судовите или на надлежните органи, кога треба да одлучуваат за конфискација, да го признаат правото на законскиот сопственик побарано од друга Држава Страна на имотот стекнат со дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Инструменти за наплата на имотот по пат на меѓународна соработка заради Конфискација

Член 54

1. За да обезбеди меѓусебна правна помош предвидена во членот 55 од оваа Конвенција во однос на имотот стекнат со дело утврдено во согласност со оваа Конвенција или употребен за такво дело, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а.) презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да ја спроведат одлуката за конфискација донесена од суд на друга Држава Страна;

б.) презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи, кога тие имаат таква надлежност, да наредат конфискација на тој имот кој потекнува од странство, одлучувајќи и за делото перење на пари или за друго дело од нивна надлежност, или преку други постапки дозволени со нејзиното внатрешно право; и

в.) да предвиди преземање потребни мерки за да овозможи конфискација на тој имот без донесување на кривична пресуда кога извршителот на делото не може да биде гонет поради смрт, бегство или отсуство или во други соодветни случаи.

2. За да пружи правна помош што и била побарана со примена на ставот 2 на член 55, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а.) презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да го замрзнат или запленаат имотот, врз основа на судска одлука или одлука на друг надлежен орган на Државата Страна молител која наредува замрзнување или заплена, која на замолената Држава Страна и дава разумни основи да верува дека постојат доволно причини за преземање на такви мерки и дека имотот подоцна ќе биде предмет на наредба за конфискација за потребите на алинеа а.) на ставот 1 на овој член;

б.) презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините органи да го замрзнат или запленаат имотот врз основа на барање што на Државата Страна и дава разумни основи да верува дека постојат доволно причини

да преземе такви мерки и дека имотот подоцна ќе биде предмет на наредба за конфискација за потребите на алинеа а.) на ставот 1 на овој член; и

в.) предвидува преземање дополнителни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да го зачува имотот заради конфискација, на пример врз основа на лишување од слобода или обвинение донесено во странство во врска со неговото купување.

Меѓународна соработка за целите на конфискацијата

Член 55

1. Државата Страна која примила од друга Држава Страна која има надлежност за признавање на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција барање за конфискација на приноси од кривично дело, имот, опрема или други инструменти наведени во ставот 1 на член 31 на оваа Конвенција, што се наоѓаат на нејзина територија, во рамки на нејзиниот внатрешен правен систем, ќе:

а.) го достави барањето до нејзините надлежни органи заради донесување на одлука за конфискација и ако тоа биде направено, да го изврши;

б.) ја достави до нејзините надлежни органи за да биде извршена во рамки на барањето, одлуката за конфискација донесена од судот на територијата на Државата Страна молител во согласност со ставот 1 на член 31 и алинеа а.) на ставот 1 на член 54 од оваа Конвенција, доколку таа се однесува на приноси од кривично дело, имот, опрема или други инструменти наведени во ставот 1 на член 31, што се наоѓаат на нејзина територија.

2. Кога барањето е поднесено од друга Држава Страна која е надлежна за признавање на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, замолената Држава Страна презема мерки за идентификување, откривање и замрзнување или заплена на приносите од кривично дело, имотот, опремата или други инструменти наведени во став 1 на член 31 на оваа Конвенција, заради евентуална конфискација што би ја наредила било Државата Страна молител било, на барање на замолената Држава Страна направено врз основа на став 1 на овој член.

3. Одредбите на членот 46 на оваа Конвенција се применуваат *mutatis mutandis* на овој член. Покрај информациите наведени во ставот 15 на член 46, барањата направени со примена на овој член содржат:

а.) кога барањето се однесува на алинеа а.) на став 1 на овој член, опис на имотот што треба да се конфискува, како и во рамки на можностите, местото каде тој се наоѓа и неговата проценета вредност и излагање на фактите на кои се повикува Државата Страна молител кои ќе бидат доволни за да и се овозможи на замолената Држава Страна да побара донесување на одлука за конфискација врз основа на нејзиното внатрешно право;

б.) кога барањето се однесува на алинеа б.) на став 1 на овој член, правно прифатлив примерок на одлуката за конфискација донесена од Државата Страна молител на која е засновано барањето, излагање на факти и на информации кои покажуваат во кои граници е барано извршување на одлуката, изјава во која се специфицирани мерките преземени од Државата Страна молител за известување на третите лица и гарантирање законита постапка, и изјава според која одлуката за конфискација е конечна;

в.) кога барањето се однесува на став 2 на овој член, излагање на фактите на кои се повикува Државата Страна молител и опис на бараните мерки како и кога е можно, правно прифатлив примерок на одлуката на која е засновано барањето.

4. Одлуките или мерките предвидени во ставовите 1 и 2 на овој член замолената Држава Страна ги презема во согласност со нејзиното внатрешно право и според одредбите на тоа право, и во согласност со нејзините процедурални правила или со билатералниот или мултилатералниот договор или спогодба со Државата Страна молител.

5. Секоја Држава Страна му доставува на Генералниот секретар на Обединетите Нации копии од нејзините закони и прописи за спроведување на овој член како и копие на секоја подоцнежна измена на тие закони и прописи или опис на тие закони, прописи и подоцнежни измени.

6. Ако некоја Држава Страна одлучи усвојувањето на мерките наведени во ставовите 1 и 2 на овој член да го услови со постоење на договор за таа материја, оваа Конвенција ќе ја смета како неопходна и доволна основа.

7. Соработката врз основа на овој член може да биде одбиена или заштитните мерки да бидат укинати ако замолената држава Страна не прими, во бараниот рок, доволно докази за имотот или ако имотот има минимална вредност.

8. Пред да ја укине заштитната мерка преземена со примена на овој член, замолената Држава Страна и дава, ако е можно, на Државата Страна молител можност да ги изнесе нејзините аргументи во корист на задржување на мерката.

9. Одредбите на овој член не можат да се толкуваат како да наштетуваат на правата на трети лица.

Специјална соработка

Член 56

Без да наштети на нејзиното внатрешно право, секоја Држава Страна настојува да преземе мерки кои и овозможуваат, без да наштети на нејзините истраги, гонења или судски постапки, да и достави, без постоење на претходно барање, на друга Држава Страна информации за приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога смета дека соопштувањето на тие информации може да и помогне на таа Држава Страна во започнувањето или водењето на истрагите, гонењата или судската постапка или би можело да доведе до поднесување на барање од таа Држава Страна, врз основа на оваа глава на Конвенцијата.

Враќање и располагање со имотот

Член 57

1. Државата Страна која го конфискувала имотот со примена на членот 31 или 55 на оваа Конвенција, располага со него, вклучувајќи го и неговото враќање на претходните законски сопственици, со примена на ставот 3 на овој член и во согласност со одредбите на оваа Конвенција и нејзиното внатрешно право.

2. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, законски и други потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи враќање на конфискуваниот

имот, кога се работи за барање од друга Држава Страна, во согласност со оваа Конвенција и водејќи сметка за правата на третите лица.

3. Во согласност со членовите 46 и 55 на оваа Конвенција и на ставовите 1 и 2 на овој член, замолената Држава Страна:

а.) во случај на проневера на јавни фондови или на перење на проневерените јавни фондови, наведени во членовите 17 и 23 на оваа Конвенција, кога конфискацијата била спроведена во согласност со членот 55 и врз основа на правосилна пресуда донесена во Државата Страна молител, на барање од кое може да се откаже, го враќа конфискуваниот имот на Државата Страна молител;

б.) во случај на приноси од било кое друго дело наведено во оваа Конвенција, кога конфискацијата била спроведена врз основа на членот 55 на оваа Конвенција и врз основа на правосилна пресуда во Државата Страна молител, на барање од кое може да се откаже, го враќа конфискуваниот имот на Државата Страна молител, кога оваа последната и доставила на Замолената Држава Страна докази за нејзиното претходно право на сопственост над тој имот или кога и признала штета на Државата Страна молител како основа за враќање на конфискуваниот имот;

в.) во сите други случаи предвидува, имајќи го како приоритет враќањето на конфискуваниот имот на Државата Страна молител, истиот да го врати на неговите претходни законски сопственици или да ги обештети жртвите од делото.

4. Ако е соодветно, и освен ако Државите Страни не одлучат поинаку, замолената Држава Страна може да ги одбие трошоците направени за истрагите, гонењата или судските постапки што се спроведувале за враќање или за располагање со имотот конфискуван со примена на овој член.

5. Ако е соодветно, Државите Страни посебно можат да предвидат меѓусебно склучување, според случајот, на договори или спогодби за конечно располагање со конфискуваниот имот.

Информативна финансиска служба

Член 58

Државите Страни соработуваат со цел за спречување и борба против трансферот на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, како и да ги унапредат средствата за покривање на тие приноси и, за таа цел, предвидуваат востановување на информативна финансиска служба која ќе биде надлежна за примање, анализа и доставување изјави за сомнителните финансиски трансакции до надлежните органи.

Билатерални и мултилатерални договори и спогодби

Член 59

Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби заради јакнење на ефикасноста на меѓународната соработка востановена со примена на оваа глава на Конвенцијата.

ГЛАВА VI

Техничка помош и размена на информации

Обука и техничка помош

Член 60

1. Секоја Држава Страна востановува, развива или подобрува специфични програми за обука на лицата одговорни за превенција и борба против корупцијата. Овие програми можат посебно да се однесуваат на следното:

а.) ефикасни мерки за превенција, откривање, истрага, казнување и контрола на корупцијата, како и употреба на методи за прибирање на докази и истражни методи;

б.) јакнење на капацитетите за подготвување и планирање на антикорупциски стратегии;

в.) обука на надлежните органи за подготвување на барањата за меѓусебна правна помош што се во согласност со барањата на оваа Конвенција;

г.) евалуација и јакнење на институциите, на управувањето со јавните служби и јавни финансии (вклучувајќи ги и јавните набавки), и приватниот сектор;

д.) превенција на трансферот на приноси од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, борба против тој трансфер, и покривање на тие приноси;

ѓ.) откривање и замрзнување на трансферот на приноси од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција;

е.) контрола на движењето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, како и на начините на трансфер, прикривање или изменување на тие приноси;

ж.) соодветни и ефикасни судски и административни механизми и методи за олеснување на враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција;

з.) методи што се употребуваат за заштита на жртвите и сведоците кои соработуваат со судските органи, и

и.) обука за националната и меѓународната регулатива и јазична обука.

2. Државите Страни предвидуваат, во нивните национални планови и програми за борба против корупција, да си пружаат, според нивните капацитети, најширока техничка помош, особено во корист на земјите во развој, вклучувајќи и материјална поддршка и обука во областите споменати во ставот 1 на овој член, како и обука и помош, и меѓусебна размена на податоци за соодветни искуства и специјализирани познавања, со што ќе се олесни меѓународната соработка меѓу Државите Страни во областа на екстрадицијата и меѓусебната правна помош.

3. Државите Страни ги зајакнуваат, колку што е потребно, мерките преземени за зајакнување на оперативните активности и за обука во рамки на меѓународните и регионалните организации и во согласност со соодветните билатерални и мултилатерални договори или спогодби.

4. Државите Страни предвидуваат меѓусебно да соработуваат, на барање, за спроведување на евалуации, истражувања и истраги за видот, причините, ефектите и трошоците од корупцијата на нивната територија,

заради подготвување, со учество на надлежните органи и заедницата, на стратегии и акциони планови за борба против корупцијата.

5. За да се олесни враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, Државите Страни можат да соработуваат доставувајќи ги меѓусебно имињата на експертите кои можат да им помогнат за постигнување на оваа цел.

6. Државите Страни предвидуваат доброволно да овозможат организирање регионални и меѓурегионални конференции и семинари заради јакнење на соработката и техничката помош и стимулирање на размената на мислења за заеднички проблеми, вклучувајќи и проблеми и посебни потреби на земјите во развој и земјите со економии во транзиција.

7. Државите Страни предвидуваат востановување на механизми од доброволен вид во поглед на финансиско учество, по пат на програми и проекти на техничка помош, како поддршка на напорите на земјите во развој и земјите со економии во транзиција за примена на оваа Конвенција.

8. Секоја Држава Страна предвидува внесување доброволни придонеси во Канцеларијата на Обединетите Нации против дрога и криминал за да се охрабрат, со посредство на Канцеларијата, програмите и проектите во земјите во развој за примена на оваа Конвенција.

Прибирање, размена и анализа на информации за корупцијата

Член 61

1. Секоја Држава Страна предвидува анализа, во консултации со експерти, на тенденциите на корупцијата на нејзината територија како и околностите под кои делата на корупција се извршуваат.

2. Државите Страни предвидуваат да развиваат и да спроведуваат, директно меѓу нив и преку меѓународните и регионалните организации, нивни статистики и аналитички експертизи на корупцијата како и информации за подготвување, колку е можно, на дефиниции, норми и заеднички методи, и информации за најдобрите практики заради превенција и борба против корупцијата.

3. Секоја Држава Страна предвидува да обезбеди следење на нејзините политики и на конкретните мерки за борба против корупцијата и да врши евалуација на нивното спроведување и ефикасност.

Други мерки: примена на Конвенцијата преку економски развој и техничка Помош

Член 62

1. Државите Страни преземаат соодветни мерки за обезбедување целосна примена на оваа Конвенција, во рамки на можностите, преку меѓународна соработка, водејќи сметка за негативните ефекти од корупцијата врз општеството во целина и посебно врз трајниот развој.

2. Државите Страни вложуваат конкретни напори, во рамки на можностите и со меѓусебна соработка како и соработка со регионалните и меѓународните организации:

а.) за развој на нивната соработка со земјите во развој, на различни нивоа, заради зајакнување на капацитетите на овие земји за спречување и борба против корупцијата;

б.) за проширување на финансиската и материјалната помош на земјите во развој со цел за поддршка на напорите што тие ги вложуваат за спречување и ефикасна борба против корупцијата и помош за успешна примена на оваа Конвенција;

в.) за обезбедување техничка помош на земјите во развој и земјите со економија во транзиција за да им помогне во задоволувањето на нивните потреби за примена на оваа Конвенција. Заради тоа, Државите Страни настојуваат да внесуваат доброволно, соодветни и редовни придонеси на сметката востановена за таа цел во рамките на финансиските механизми на Обединетите Нации. Државите Страни можат, исто така, посебно да предвидат, во согласност со нивното внатрешно право и со одредбите на оваа Конвенција, да внесуваат на таа сметка процент од парите или соодветна вредност од приносот од делото или од имотот конфискуван во согласност со одредбите на оваа Конвенција;

г.) за охрабрување и убедување на другите Држави и финансиски институции, да се придружат кон напорите што тие ги вложуваат во согласност со овој член, особено во користењето од страна на земјите во развој на програмите за обука и на модерна опрема за да им помогнат во остварувањето на целите на оваа Конвенција.

3. Овие мерки се преземаат, доколку е тоа можно, без да им наштетат на постојните договори за странска помош и на други договори за финансиска соработка на билатерално, регионално или меѓународно ниво.

4. Државите Страни можат да склучуваат билатерални или мултилатерални договори и спогодби за материјална и логистичка помош, водејќи сметка за потребните финансиски договори за обезбедување ефикасност на средствата за меѓународна соработка предвидени во оваа Конвенција и за спречување, откривање и борба против корупцијата.

ГЛАВА VII

Механизми за примена

Конференција на Државите Страни на Конвенцијата

Член 63

1. Се формира Конференција на Државите Страни на Конвенцијата за подобрување на капацитетите на Државите Страни за остварување на целите утврдени со оваа Конвенција и за јакнење на нивната соработка, како и за унапредување и следење на примената на оваа Конвенција.

2. Генералниот секретар на Обединетите Нации ја свикува Конференцијата на Државите Страни најдоцна во рок од една година по влегувањето во сила на оваа Конвенција. Потоа, Конференцијата на Држави Страни одржува редовни состаноци во согласност со правилникот што таа ќе го усвои.

3. Конференцијата на Држави Страни усвојува правилник и правила за спроведување на активностите наведени во овој член вклучувајќи и правила за прием и учество на посматрачи и финансирање на трошоците направени за спроведување на тие активности.

4. Конференцијата на Државите Страни ги регулира активностите, постапките и методите на работа заради постигнување на целите наведени во став 1 на овој член, особено:

а.) таа ги олеснува активностите што Државите Страни ги спроведуваат врз основа на членовите 60 и 62 и на главите II до V на оваа Конвенција, вклучувајќи и нивно охрабрување за мобилизирање на доброволни придонеси;

б.) таа ја олеснува размената на информации меѓу Државите Страни за карактеристиките и тенденциите на корупцијата и ефикасните практики за превенција и борба и за враќање на приносите од делото, особено со објавување на соодветни информации наведени во овој член;

в.) таа соработува со соодветните регионални и меѓународни организации и механизми и со надлежните невладини организации;

г.) таа ги користи на соодветен начин информациите направени од другите меѓународни и регионални механизми што се однесуваат на борбата и превенцијата на корупцијата со цел да се избегне непотребното повторување на активностите;

д.) таа периодично ја испитува примената на оваа Конвенција од Државите Страни;

ѓ.) таа подготвува препораки за подобрување на оваа Конвенција и на нејзината примена;

е.) таа ги забележува потребите за техничка помош на Државите Страни во однос на примената на оваа Конвенција и препорачува мерки кои смета дека за таа цел се потребни.

5. Во смисла на став 4 на овој член, Конференцијата на Државите Страни

информира за преземените мерки и потешкотиите на кои наидуваат Државите Страни при примената на Конвенцијата користејќи ги информациите што тие и ги доставиле и по пат на дополнителни механизми на испитување кои таа може да ги востанови.

6. Секоја Држава Страна и доставува на Конференцијата на Држави Страни,

на нејзино барање, информации за програмите, плановите и практиките како и за законодавните и административните мерки за примена на оваа Конвенција. Конференцијата на Држави Страни го истражува најефикасниот начин на прием на информации и постапување по нив, вклучувајќи ги посебно информациите од Државите Страни и надлежните меѓународни организации. Придонесите примени од надлежните невладини организации, прописно овластени во согласност со постапките што треба да бидат регулирани од Конференцијата на Државите Страни, можат, исто така, да бидат земени во предвид.

7. Во согласност со ставовите 4 до 6 на овој член, Конференцијата на Држави Страни формира, ако смета дека е потребно, механизам или орган за олеснување на примената на Конвенцијата.

Секретаријат

Член 64

1. Генералниот секретаријат на Обединетите Нации му пружа услуги на секретаријатот што и се потребни на Конференцијата на Држави Страни на Конвенцијата.

2. Секретаријатот:

а.) и помага на Конференцијата на Држави Страни за реализирање на активностите наведени во член 63 на оваа Конвенција, склучува договори и пружа потребни услуги за сесиите на Конференцијата на Држави Страни;

б.) им помага на Државите Страни, на нивно барање, да и достават информации на Конференцијата на Држави Страни како што е предвидено во ставовите 5 и 6 на член 63 на оваа Конвенција;

в.) обезбедува потребна координација со секретаријатите на соодветните регионални и меѓународни организации.

ГЛАВА VII

Завршни одредби

Примена на Конвенцијата

Член 65

1. Секоја Држава Страна презема потребни мерки, вклучувајќи законодавни и административни, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, за да обезбеди извршување на нејзините обврски во поглед на оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна може да преземе поконкретни и построги мерки од оние што се предвидени во оваа Конвенција, а заради спречување и борба против корупцијата.

Решавање на спорите

Член 66

1. Државите Страни настојуваат да ги решат спорите во однос на толкувањето или примената на оваа Конвенција по пат на преговарање.

2. Секој спор меѓу две или повеќе Држави Страни во однос на толкувањето

или примената на оваа Конвенција кој не може да биде решен во разумен рок по пат на преговарање, на барање на една од тие Држави Страни, се решава со арбитража. Ако, во рок од шест месеци сметано од датумот на барањето за арбитража, Државите Страни не можат да се договорат за организирањето на арбитражата, било која од нив може да поведе постапка за решавање на спорот пред Меѓународниот суд на правдата упатувајќи барање во согласност со Статутот на Судот.

3. Секоја Држава Страна може, во моментот на потпишување, ратификација, прифаќање или одобрување на оваа Конвенција или на пристапување кон

неа, да изјави дека не се смета за обврзана со ставот 2 на овој член. Другите Држави Страни не се обврзани со ставот 2 на овој член во однос на секоја Држава Страна која ставила таква резерва.

4. Секоја Држава Страна која ставила резерва врз основа на став 3 на овој член истата може да ја повлече во секое време со упатување на нотификација до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

Потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување и пристапување

Член 67

1. Оваа Конвенција ќе биде отворена за потпишување за сите Држави од 9 до 11 декември 2003 година во Мерида (Мексико) и потоа, во Седиштето на Организацијата на Обединетите Нации, во Њу Јорк, до 9 декември 2005 година.

2. Оваа Конвенција е, исто така, отворена за потпишување за регионалните организации за економска интеграција под услов најмалку една Држава членка на таа организација да ја потпишала во согласност со став 1 на овој член.

3. Оваа Конвенција е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување. Инструментите за ратификација, прифаќање или одобрување се депонираат кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Регионална организација за економска интеграција може да го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување ако најмалку една од нејзините Држави членки тоа го направила. Во инструментот за ратификација, прифаќање или одобрување, таа организација го објавува протегањето на нејзината надлежност во однос на прашањата уредени со оваа Конвенција. Таа го информира, исто така, и депозитарот за секоја соодветна измена на протегањето на нејзината надлежност.

4. Оваа Конвенција е отворена за пристапување на секоја Држава или секоја регионална организација за економска интеграција на која најмалку една Држава членка е Страна на оваа Конвенција. Инструментите за пристапување се депонираат кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Во моментот на нејзиното пристапување, регионалната организација за економска интеграција го објавува протегањето на нејзината надлежност во однос на прашањата уредени со оваа Конвенција. Таа го информира, исто така, и депозитарот за секоја соодветна измена на протегањето на нејзината надлежност.

Влегување во сила

Член 68

1. Оваа Конвенција влегува во сила деведесетиот ден од датумот на депонирање на триесетиот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување. Во смисла на овој став, ниеден инструмент

депониран од некоја регионална организација за економска интеграција нема да се смета како инструмент кој е додаден на инструментите веќе депонирани од Државите членки на таа организација.

2. За секоја Држава или регионална организација за економска интеграција која ќе ја ратификува, прифати или одобри оваа Конвенција или ќе и пристапи после депонирањето на триесетиот инструмент, оваа Конвенција влегува во сила триесетиот ден кој следи по датумот на депонирањето на соодветниот инструмент од споменатата Држава или споменатата организација или на датумот на кој таа влегува во сила во согласност со став 1 на овој член, ако тој е подоцнежен.

Амандман

Член 69

1. По истекот на рокот од пет години од влегувањето во сила на оваа Конвенција, секоја Држава Страна може да предложи амандман на оваа Конвенција и да го достави до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации, кој предлог амандманот го презентира на Државите Страни и на Конференцијата на Држави Страни на Конвенцијата за разгледување и донесување одлука. Конференцијата на Држави Страни ги вложува сите напори за постигнување консензус за секој амандман. Ако сите напори во тој правец биле исцрпени без да се постигне договор, како крајно средство за да амандманот биде усвоен, е тој да добие мнозинство на гласови од две третини на Државите Страни кои биле присутни на Конференцијата на Држави Страни и кои гласале.

2. Регионалните организации за економска интеграција располагаат, за користење, врз основа на овој член, на нивното право на глас во рамки на нивната надлежност, со број на гласови кој е еднаков на бројот на нивните Држави членки кои се Страни на оваа Конвенција. Овие организации не го користат нивното право на глас ако нивните држави членки го користат нивното и обратно.

3. Амандманот усвоен во согласност со став 1 на овој член е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување од Државите Страни.

4. Амандманот усвоен во согласност со став 1 на овој член влегува во сила за Државата Страна деведесет дена по датумот на депонирањето на инструментот за ратификација, прифаќање или одобрување на тој амандман од споменатата Држава Страна кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

5. Амандманот кој влегол во сила е задолжителен за оние Држави Страни кои ја изразиле нивната согласност да бидат обврзани со него. Другите Држави Страни се обврзани со одредбите на оваа Конвенција и сите претходни амандмани што тие ги ратификувале, прифатиле или одобриле.

Откажување

Член 70

1. Државата Страна може да се откаже од оваа Конвенција со писмено

известување упатено до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Таквото откажување произведува дејство една година по датумот на приемот на известувањето од Генералниот секретар.

2. Регионалната организација за економска интеграција престанува да биде

Страна на оваа Конвенција кога сите Држави членки ќе се откажат од неа.

Депозитар и јазици

Член 71

1. Генералниот секретар на организацијата на Обединетите Нации е депозитар на оваа Конвенција.

2. Оригиналот на оваа Конвенција, чии текстови на англиски, арапски, кинески, шпански, француски и руски се еднакво веродостојни, ќе биде депониран кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

ВРЗ ОСНОВА НА ТОА, долупотпишаните полномошници, прописно за тоа овластени од нивните соодветни влади, ја потпишаа оваа Конвенција.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".